

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การแข่งขันในระบบการศึกษาไทยโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มที่ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น การนำผลการเรียนเดิมมาใช้ในการพิจารณาเข้าเรียนต่อ ประกอบกับจำนวนนักเรียนที่ลงนามสอบแข่งขันในประเทศที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นมากกว่าปกติเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อต่างประเทศสูงขึ้นตามค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลง ส่งผลให้การกวาดวิชาเข้ามามีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้นสำหรับนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสอบและเพื่อเสริมการเรียนรู้สำหรับบางวิชาโดยเฉพาะหรือทุกวิชาบังคับ ทำให้สามารถรักษาระดับผลการเรียนให้ได้ดีอย่างสม่ำเสมอ

นักเรียนที่เรียนกวาดวิชาในระดับมัธยมปลายส่วนใหญ่ต้องการเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือที่นิยมเรียกกันว่า การสอบเอนทรานซ์ โดยต้องการเรียนเพิ่มเติมจากการเรียนในโรงเรียนปกติเพื่อให้ได้เทคนิคต่างๆที่จะนำไปช่วยในการสอบ แต่ก็มียุ่ไม่น้อยที่เรียนตามเพื่อน และเพื่อความมั่นใจในการเข้าสอบแข่งขันในปัจจุบันแม้ว่าภาวะเศรษฐกิจจะไม่เอื้ออำนวยแต่ธุรกิจกวาดวิชาเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษากลับมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยมีแรงเกื้อหนุนสำคัญจากค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียนส่วนใหญ่ที่มองว่าการเรียนกวาดวิชาเป็นการเตรียมความพร้อม และเพิ่มโอกาสในการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพที่มั่นคงต่อไปในอนาคตของบุตรหลาน

อย่างไรก็ตาม การเรียนกวาดวิชาก็มีข้อเสียบางประการติดตามมา โดยเฉพาะการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ปกครองซึ่งอาจเป็นปัญหาสำคัญสำหรับผู้ปกครองที่มีระดับรายได้ไม่สูงนัก และทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาและโอกาสทางการศึกษา ดังนั้นในการศึกษาในเรื่องของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนหรือไม่เรียนกวาดวิชา ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวาดวิชา และผลของการเรียนกวาดวิชาที่มีต่อความสำเร็จในการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา อาจเป็นแนวทางหนึ่งในการตัดสินใจเรียนกวาดวิชาของนักเรียน และการปรับปรุงคุณภาพการสอนของโรงเรียนปกติ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนที่จะสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาต่อไปในอนาคต

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ที่มีต่อการเรียน กวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิชาคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัฐบาลใน เขตกรุงเทพมหานคร ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา และผลของการเรียนกวดวิชาที่มีต่อความ สำเร็จในการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา โดยในการศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุป สงค์ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา และค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา จะใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบ สอบถามและการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิชาคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร นำปัจจัยต่างๆ ที่ได้จากแบบสอบถามมาใช้ในการวิเคราะห์ ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ที่มีต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิชา คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐ ศาสตร์ คือ แบบจำลองโลจิสต์ (logit model) ส่วนการศึกษาผลสำเร็จของการสอบเข้าศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษาจะใช้ข้อมูลผลการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาประ จำปี 2544 ซึ่งได้จากทบวงมหาวิทยาลัย ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิชาคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัฐบาลในเขต กรุงเทพมหานคร ที่เรียนกวดวิชาคิดเป็นร้อยละ 63.9 ของจำนวนทั้งหมด 1,322 คน โดยมี ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ที่มีต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิชา คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ (SEX) อายุ (AGE) ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา (EXP) รายได้ต่อเดือนของผู้ปก ครองต่ำกว่า 10,000 บาท (INCOME1) รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง 10,000-20,000 บาท (INCOME2) รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง 20,001-30,000 บาท (INCOME3) ผลการเรียนเดิม ระดับต่ำกว่า 2.00 (GPA1) ผลการเรียนเดิมระดับ 2.00 –2.50 (GPA2) ผลการเรียนเดิมระดับ 2.51-3.00 (GPA3) และ ขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก (SIZE1) โดยตัวแปรอายุ (AGE) รายได้ ต่อเดือนของผู้ปกครอง (INCOME) และผลการเรียนเดิม (GPA) มีผลต่อการเรียนกวดวิชาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิชาคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัฐบาลในเขต กรุงเทพมหานคร ในทิศทางบวก ส่วนปัจจัยเพศ (SEX) ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา (EXP) และขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก (SIZE1) มีผลต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 6 สายวิชาคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ในทิศทางลบ กล่าวคือ นักเรียนชายมีความน่าจะเป็นในการเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนที่มี อายุมากขึ้นมีความน่าจะเป็นในการเรียนกวดวิชามากขึ้น นักเรียนที่มีผลการเรียนเดิมมากขึ้น มี ความน่าจะเป็นในการเรียนกวดวิชาลดลง นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระดับ 20,001-30,000 บาท มีความน่าจะเป็นในการเรียนกวดวิชาว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายต่ำกว่า 20,001

บาท และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 30,000 บาท นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีความน่าจะเป็นในการเรียนกวดวิชาน้อยกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือ รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน 30,001-40,000 บาท (INCOME4) รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน 40,001-50,000 บาท (INCOME5) ผลการเรียนเดิมระดับ 3.01-3.50 (GPA4) และ ขนาดของโรงเรียนขนาดกลาง (SIZE2) พบว่าไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิชาคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์โรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิชาคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์โรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร ในกลุ่มผู้เรียนกวดวิชาและไม่เรียนกวดวิชา พบว่าผู้เรียนกวดวิชามีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาสูงกว่าผู้ไม่เรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มผู้เรียนกวดวิชามีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมทางการศึกษามากกว่ากลุ่มผู้ไม่เรียนกวดวิชาเฉลี่ยประมาณ 9,691.09 บาทต่อปี

การศึกษาความสำเร็จในการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิชาคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์โรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้เรียนกวดวิชาและไม่เรียนกวดวิชาที่มีคะแนนสอบใกล้เคียงกัน ถึงแม้ว่านักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จะมีคะแนนสอบสูงกว่านักเรียนที่ไม่เรียนกวดวิชา แต่มากกว่าเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาแล้ว อาจกล่าวได้ว่า ผลของการเรียนกวดวิชาที่มีต่อการสอบคัดเลือกไม่คุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาที่นักเรียนต้องเสียไปเป็นจำนวนเงินที่มาก

ผู้เรียนกวดวิชาที่สามารถสอบได้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังมีผลการเรียนเดิมอยู่ในเกณฑ์ที่ดีอยู่แล้วด้วย ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีผลการเรียนเดิมอยู่ในระดับสูงที่สุด คือ 3.50-4.00 ถึงแม้ไม่เรียนกวดวิชาก็สามารถสอบคัดเลือกได้ แสดงให้เห็นว่าการเรียนกวดวิชาจะมีผลต่อความสำเร็จในการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาหรือไม่นั้น จะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนกวดวิชาด้วย และผู้ที่มีพื้นฐานความรู้เดิมอยู่ในเกณฑ์ที่ดีถึงแม้จะไม่เรียนกวดวิชา ก็มีโอกาที่จะสอบผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาได้เช่นเดียวกัน

5.2 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากผลการศึกษพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิชาคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการเรียนในระดับต่ำมีความน่าจะเป็นในการเรียน กวดวิชา มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับสูง หากผู้วางแผนและกำหนดนโยบายทางการศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น อาจทำให้นักเรียนเรียนกวดวิชาลดลงได้ และจากการศึกษาทำให้ทราบว่าส่วนใหญ่แล้วนักเรียนที่เรียนกวดวิชาแล้ว สอบคัดเลือกได้นั้นส่วนใหญ่จะเรียนในโรงเรียนเดิมขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งขนาดของโรงเรียนจะมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการของนักเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งแสดงถึงความพร้อมในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อใน สถาบันอุดมศึกษาของนักเรียน ขนาดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการสอนของโรงเรียนด้วย แสดงให้เห็นว่าแต่ละโรงเรียนมีมาตรฐานคุณภาพการสอนที่แตกต่างกัน จึงควรปรับปรุงคุณภาพการสอนของโรงเรียนให้มีคุณภาพเป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ที่ใกล้เคียงกัน เพื่อเพิ่มโอกาสในการสอบคัดเลือกของนักเรียนในแต่ละโรงเรียนให้มีความทัดเทียมกัน

นอกจากนี้การศึกษายังพบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จะสอบได้คะแนนสูงกว่านักเรียนที่ไม่เรียนกวดวิชา สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการสอนของโรงเรียนกวดวิชากับการสอนของโรงเรียนปกติ แสดงให้เห็นว่าการสอนของโรงเรียนกวดวิชาทำให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจในบทเรียนเพื่อการสอบคัดเลือกมากกว่าการสอนของโรงเรียนปกติ การสอนของโรงเรียนปกติอาจไม่มีคุณภาพเพียงพอที่จะทำให้นักเรียนสามารถสอบผ่านการสอบคัดเลือกได้ ดังนั้นผู้วางแผนหรือกำหนดนโยบายทางการศึกษา ควรปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนปกติให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา ทำให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น อาจทำให้ความจำเป็นในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนลดลง จะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองที่ต้องเสียไปกับการเรียนกวดวิชาของบุตรหลาน และช่วยลดความสูญเปล่าของการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาได้

5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการศึกษาต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลเฉพาะกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิชา คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร จึงควรระมัดระวังในการที่จะ นำผลการศึกษานี้ไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ที่มีความแตกต่างกัน และเนื่องจากการศึกษาใน ครั้งนี้เกิดข้อจำกัดด้านเวลาและข้อมูลจึงทำให้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้มีไม่มากพอที่จะอธิบายผลของ การเรียนกวดวิชาโดยพิจารณาคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยของผู้เรียนกวดวิชาทั้งหมดได้